

ԽՈՐՅՈՎԱԺՈՂՈՎ

**ԳԻՈՐԳԻ ԿՎԻՐԻԿԱԾՎԻԼԻ. «ՄԵՐ ԲԱՐԵՓՈԽՍՈՒՄՆԵՐԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐՆ ԱՐՏԱԺՈՒՎԵԼՈՒ ԵՍ
ՅՈՒՐԱԶԱՆՉՅՈՒՐ ԸՆՏԱՆԻՔԻ ԲԱՐԵԿԵԺՈՒԹՅԱՆ ՎՐԱ»**

(Ակիզբը՝ 1-ին էջում)

ମାନର ଦେବିକା କ୍ଷିଣ ତ୍ରୈକରାନାମାଖି ମନୀନିଧିଜ୍ଞାପା-
ଲିଟେରେଟ୍ରେଟିଙ୍ ପ୍ରାସାଦମହି ଜୀବିତରୀତାରାମହି
ଅବିଦ୍ୟାମାପଳ୍ପରନ୍ତେର, ତେଣୁ ଉପରେତୁଲିମ୍ବେ-
ରି ଅନ୍ତାମନ୍ତେ, ତେବ୍ରାକୁଣ ହିନ୍ଦୁନାଳ୍କାରୋ-
ପାରନ୍ଦାନ ନାରାଧିନ୍ଦେରି ପ୍ରେକ୍ଷାପାରନ୍ତେ, ଉମଦ-
ହିତ-ଭାବପାରେଥି ନାରାନ୍ଦାନାଳ ଅବସାକୁଣ
ଲିଖାଏଣ, ନାହାନ୍ଦାପାରେତ କାହିଏ ଉମଜୁବା-
ରାଦେନ, ହିନ୍ଦୁପାରେ ନାହିଁ ତ୍ରୈକରାନାମାଖି ନାହିଁ-
କିନ ନାହାନ୍ଦାପାରେତ ଆକାଳି ଉପାରୁତାଦେନ:

Խորիդաժողովում իր ելույթը վարչապետը Նվիրեց Սանցիսե-Զավախեթի տարածաշրջանում Վերջին վեց տարվա ընթացքում իրականացված նախագծերի, ինչպես նաև առաջիկա ծրագրերին:

Խոսելով իրականացված ծրագրերի մասին, Վարչապետը նշեց, որ Կրաստան-Թուրքիա սահմանագծում գործարկվել է նոր՝ «Կարծախ» մաքսային անցումակետը, իսկ Թուրքիայի կողմից գործարկվել է «Արքաշ-Ջլիդիր» մաքսային անցումակետը։ Դա բավական դյուրացրեց սահմանագծով փոխայցելությունները, թերեւացրեց «Սարփի» եւ «Վալե» անցումակետերի ծանրաբեռնվածությունը։ «Ավարտվեց Կարս-Ախալքալաքի երկարուղային մայրուղու շինարարության հիմնական մասը։ Նախագիծն ընդգրկում է 180 կիլոմետր երկարության երկարուղային մայրուղու վերանորոգում եւ շինարարություն»,- ասաց Վարչապետը եւ հավելեց. «Բացի վերոնշյալ նախագծերից, տարածաշրջանում իրականացվել է 2777 ենթակառուցային նախագիծ, ընդհանուր առմանը, 150 միլիոն լարիի արժողությամբ։ Բնակավայրերի ավտոճանապարհների վերանորոգման համար իրականացվել է 306 նախագիծ, որի ընդհանուր արժեքը կազմել է 89 մի-

լին լարի, 265 կիլոմետր ճանապարհահատված ասֆալտապատվել է եւ բետոնապատվել, խճապատվել է 200 կիլոմետրից ավելի ճանապարհ: Վերանորոգվել է 80 կամուրջ, ինչի համար ծախսվել է 2,1 միլիոն լարի: Կապիտալ վերանորոգում է անցկացվել Ախալցիխե-Աղփենի 8 կիլոմետրանոց ճանապարհահատվածը, ինչի համար ծախսվել է 8,6 միլիոն լարի: Վերանորոգման աշխատանքներ են իրականացվել Ախալքալաքի մունցիպալիտետի Գումբուրդո եւ Բարձեթ գյուղերը կապող ճանապարհին:

Զրամատակարարման համակարգի կարգավորման համար իրականացվել է 527 նախագիծ՝ 10,6 միլիոն լարի ընդհանուր արժողությամբ։ Կարգավորված ջրամատակարարնան ընդիհանուր խողովակաշարի երկարությունը կազմում է 350 կիլոմետր։

Վերանորոգվել եւ կառուցվել է 99 մաճ-կապարտեզ, ինչի համար ծախսվել է 4,8 միլիոն լարի, դրանք հագեցվել են նոր գույքով: Ախալցիին մասշտարով բացվել է 11 նորացված մանկապարտեզ: Նոր մանկապարտեզներ կառուցվեցին նաև Ախալքալաքի մունիցիպալիտետի Կարծախ, Բորժոմի մունիցիպալիտետի Վարդգինեթ, Աղվանիկի մունիցիպալիտետի Աղվանիկ ավանում եւ այլ գյուղերում:

Հահագործման է հանձնվել 87 մեզավաստություն և այլ գործություններ:

Հահագործման է հանձնվել 87 մեզավաստություն և այլ գործություններ:

Հահագործման է հանձնվել 87 մեզավաստություն և այլ գործություններ:

የበትራንስ የጊዜ ስርዓት በተመለከተው ነው, በዚህ
አዋጅ በ 120 ዓመት በፊት በሆነው ተመልከት
ላይ ተደርጓል፡፡

«Արտադրի՞ր Վրաստանում» նախագծի շրջանակում, Սամցիկ-Զավախսերիի երկրամասում աջակցություն է ցուցաբերվել 12 նախաձեռնողական նախագծերի ընդհանուր 22 միլիոն լարիի արժողությամբ:

Կարչապետն իր խոսքով առանձնակի կանգ առավ Երկրամասի լեռնադահուլկային հանգստավայրերի գարգաճան ուղղությամբ իրականացվող ծրագրերի վրա, նշելով, որ Վրաստանը մտադիր է հայտ ներկայացնել 2030 թվականի ձևորականացնելու համար:

կացածուր համարի:

Խորհրդաժողովին երկրամասային «Վրացական երազանք-ժողովրդավարական Վրաստան» կուսակցության կազմակերպության նախագահ Ծնորվեց Ախալցիխեի մունիցիպալիտետից Ախալցիխեի խորհրդարանի մեջանանական պատգամավոր Գիորգի Կոպաձեն:

Ոլուստավագիում երևոյթ ունենալով «Վրացական Երազանք-Ժողովրդավարական Վրաստան» կուսակցության Քվեմն Քարթլիի Երկարամասի կազմակերպության խորհրդաժողովում, Գիորգի Կվիրիկաշվիլին, Երկրի գործեր բոլոր ոլորտներում իրականացվող բարեփոխումների ընթացքի հետ միասին, անդրադարձավ արտաքին քաղաքական հարցերի, առանձնակի կանց առավելակի ամբողջականության եւ ինքնիշխանության թեմային: Վարչապետի խոսքով, Վրաստանի տարածքային ամբողջականության եւ ինքնիշխան որոշումների հարցով ոչ մի փոփոխում չի լինի:

Անդրադառնալով տեղական ինքնա-

կառավարման նարմինների աշխատանքին, վարչապետը նշեց, որ առաջիկա տասը տարիների ընթացքում այդ նարմինների ֆինանսավորումը պետք է կրկնապատկվի: «Դա նշանակում է, որ որոշումների ընդունման կենտրոնները փոխադրվելու են տարածաշրջաններ եւ շրջաններ, մարդկան տեղերում կորոշեն, թե ո՞ր նախագծերն են ֆինանսավորվելու, եւ դրա համար նրանք կունենան ֆինանսական համապատասխան ռեսուլտսներ»,- հայտարարեց վարչապետը:

Խոսելով տարածաշրջանի տնտեսական ներուժի առավել ակտիվացման անհրաժեշտության մասին, վարչապետը նշեց, որ միայն Քվենո Քարթիի տարածաշրջանի համար իրականացվել են շուրջ 1700 ենթակառուցյանին նախագծեր, 151300000 լարիի ընդհանուր արժողության: Նրա խոսքով, միայն Վերջին ժամանակահատվածում Քվենո Քարթիում կարգավորվել է 401 կիլոմետր ճանապարհ, ինչի համար ծախսվել է 70500000 լարի, Վերջին երեք տարվա ընթացքում կառուցվել է 9 մանկապարտեզ, ընդհանուր առճամբ, 800 երեխայի համար, 278 գյուղերում կարգավորվել է ջրատար համակարգ: Այդ նպատակով ծախսվել է 15800000 լարի:

Խոսելով իրականացված եւ իրականացվելի նախագծերի մասին, վարչապետը նշեց, որ հարկ է այդ մասին մանրամասն տեղեկացնել բնակչությանը, թեպետ, միաժամանակ, նշեց, որ կատարածը ինքնահանգստացման առիթ չափությունը է ծառայի, քանի որ առաջիկայում անելիքները շատ են եւ իրականացվելիք բարեփոխումների արդյունքները, վերջնական հաշվով, լուրջ ազդեցություն են գործենու յուրաքանչյուր ընտանիքի բարեկեցության վրա:

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԻ ՕՐԱԳՐԻՑ

Խոժոռնի գյուղը գտնվում է Մարնելուիից 42 կմ հեռավորության վրա: Անցյալ տարին, դասավանդելու նպատակով, Սվանեթիից հենց այս գյուղ ժամանեց վրաց լեզվի ուսուցչութիւն: Լալի Մարգիանին Արեւմտյան Վրաստանի Սամեգրելո-Սվանեթի տարածաշրջանի 2000 բնակիչ ունեցող Մեստիա ավանից է, որն այսօր միջազգային գրուաշրջանական շնորհիկ վերածվել է Եվրոպական ոძի քաղաքի: Լալին թողեց իր հարազատ քաղաքը եւ տեղափոխվեց Մարնելուիի մունիցիպալիտետի սահմանամերձ գյուղերից մեկը: Այժմ ուսուցչութիւն խոժոռնիում է: Եվ սակայն, շատ երջանիկ, քանի որ սիրված գործն է անում: Այնքան երջանիկ, որ յուրաքանչյուր օրվա ձեռքբերում ուսուցչութիւն հանձնում է թղթին ու հետո ժպտալով վերիշում արդեն հարազատ դարձած աշակերտների հետ իր շփումը: Ենք ներկայացնում Թթվիլիսում լույս տեսնող «Գզա» (ճանապարհ) համեստում հրապարակած ուժանաշվիլու պատրաստած Լալի Մարգիանու օրագրային գրառումները, որոնք, համոզված կրներով ուղարկվելու մասին:

ԽՈԺՈՒՆԻԻ ԳՐԱՌՈՒՄՆԵՐԸ

ցա, որ դա ինձ համար է արել: Ահա, 12-րդ դասարանցիների ու ինձ հետո միասին, դուք էլ ծանոթացաք: Դիմա խոսելու են մրցույթի մասին... Ներկայացնեմ դրա պայմանները, հանձնարարականները, եւ որքան էլ զարմանալի լինի, երեխաները ճիշտ ընկալեցին ու հասկացան, թե ինչ են անելու: Դասարանը բաժանվեց երեք մասի: Արտակն ու Կարինեն կաշխատեն անհատական, մյուսները խնդրով: Բոլորից շատ ուրախացրեց այն, որ Ուլքիկն ուրախությամբ ներգրավվեց, քանի որ նրան հանձնարարվեց դիզայնն ու համակարգչով աշխատանքը:

ԳՐԱՌՈՒՍ ԵՐԿՐՈՐԾ

Խոժողունեցի 11-րդ դասարաններ էլ կան. Եթերին, Լուսիննեն, Մարտինան, Նելլին եւ Սեյրանը, ում անունը մինչ այդ չեղ կարողանում հիշել, քանի դեռ նրա համբերության բաժակը լցվեց եւ ասաց ոչ թե Սուրեն, այլ Սեյրան է անունը: Չատ է ցանկանում սովորել վրացերեն եւ ամեն օր ձգտում է աչքի ընկնել 3-4 բառանոց երկխոսություններով: Ուրախ պատահի է, անմեղորեն թարթում է աչքերը, բարի է եւ, ամենակարեւորը, աշխատասեր: Մարտինան փոքրամարմին, ինքնամփոփ աղջնակ է, մեծ ցանկություն ունի փիաց լեզվի իմացությունը կատարելագործել: Ձեռքերով միշտ աչքերն է տրորում, երկնագույն աչքեր ունի եւ փորձում է աչքաթող ոչինչ չանել: Եթերին՝ սպիտակ, նույր դեմքով աղջիկ է ու խելացի աչքեր ունի, ուշադիր է եւ հաճգիստ: Նրան շատ է սազում ժախտը: Լուսիննեն, որի անունը հայերեն լուսին է Ծաշնակում, երբ ժպտում է, նրա պայծառ դեմքը լուսնի նման լուսավորվում է, եւ աչքերում աստղեր են փայլատակում, երբեք չեն հիշում, որ արանց աատոսասպելու ուսի ներևանան:

Ասացի, որ գտնեն վրա գործների բանաստեղծություններ, բերեցին հանրահայտ վրա դասական Աննա Կալանդաձեի բանաստեղծությունները. «Որոշեցի գրել, բայց չիրապարակել, թա՞վազլցջլու», կծաղրեն, քամի որ լավ չեն կարողում»: Յանգստացրի ու ասացի, իմ ընկերները ոչ մեկին չեն ծաղրում եւ, ընդիհակառակը, կուրախանան, հաճույքով կլսեն...: Իսկ Լուսինեն նրանցից տարբերվեց եւ բերեց ոչ այդքան հայտնի բանաստեղծությունիկ Մանանա Չիտիշվիլու գործերը: Ասված խոսք է, որ ճայրերին իրենց երեխաններն են դուր գալիս, ու ես ել գտնում եմ, որ իմ նախկին եւ ներկայիս աշակերտները երկրի ամենագեղեցիկ բարի ու խելացի երեխաններն են:

Մի ցանկություն ունեմ, թե երբ կկարողանամ ծանոթանալ աշակերտներին հետ եւ անգամ ցանկանում եմ նրանց հետ խոսել այն մըցույքի մասին, որի պայմաններին տեղեկացած համացանցից... Հաջողոր օրը դասի ժամանակ երեխաներին հարցորդեցի, թե ինչպե՞ս անցկացրին ժամանակը եւ ինչո՞վ էին զբաղված շաբաթ-կիրակի օրերին:

Կարինեն ասաց, որ կարտոֆիլ էր հավաքում եւ շատ հիգնեց, սակայն, միեւնույն է, դպրոց եկավ: Դպրոցը ավարտելուց հետո, Կարինեն ցանկանում է ուսումը շա-

բունակել եւ դառնալ մեծ խանութի մենեցեր: Սոնյան զբաղված էր ընտանեկան գործերով եւ դասերն էլ պատրաստել էր: Նա նուրբ, բարեհամբույր աղջկի է, դասարանում բոլորից լավ է տիրապետում վրացերենին: Նա ցանկանում է դառնալ տնտեսագետ: Արտակը ապրում է 3 կմ հեռավորության վրա եւ ոտքով կալիս: Յոզբած տեսք ունի: Իմ հարցին նախ՝ հայերեն պատասխանեց, եւ դեմքի արտահայտությունից հասկացա, որ դա «պետք չէ հիշեցնել» է նշանակում, ապա վրացերեն ասաց՝ հոգնել եմ: Անահիտը ցանկանում է դառնալ վարսահարդար եւ մտադիր է մասնագիտություն ստանալ Հայաստանում: Կվերադաշնա՞», արդյոք, Վրաստան, դեռևս չգիտի: Ոութիկն ապրել է Ռուսաստանում այդ պատճառով էլ ցավոր, Վրացերեն չի հասկանում եւ չգիտի: Համադասարանցիները իմ հարցերը թարգմա